

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра ОРТОПЕДИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ

Навчальний рік 2021-2022

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ОРТОПЕДИЧНА СТОМАТОЛОГІЯ»

(назва освітнього компоненту)

Нормативний чи вибіркового освітній компонент Основний

Формат освітнього компонента Змішаний
(очний; змішаний; дистанційний)

Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність 221 «Стоматологія», другий (магістерський) рівень
(шифр і назва спеціальності)

Освітньо-професійна програма (освітньо-наукова програма) «Стоматологія»

Другого (магістерського) рівня вищої освіти

Курс V

Силабус навчальної дисципліни розглянуто
на засіданні кафедри
ортопедичної стоматології

Протокол від
«30» серпня 2021 року № 14

Завідувач кафедри

Янішен І.В.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено методичною комісією ХНМУ з
проблем
стоматологічного профілю

(назва)

Протокол від
«02» вересня 2021 року № 4

Голова

Рузін Г.П.
(підпис) (прізвище та ініціали)

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСУ:

1. Янішен Ігор Володимирович, завідувач кафедри ортопедичної стоматології, доктор медичних наук, професор

(прізвище, ім'я та по-батькові, посада, вчене звання, вчений ступінь)

2. Погоріла Алла Володимирівна, завуч кафедри ортопедичної стоматології, доцент

(прізвище, ім'я та по-батькові, посада, вчене звання, вчений ступінь)

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЩО ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь	доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри ортопедичної стоматології Янішен Ігор Володимирович
Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше.	Ортопедична стоматологія https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-ortopedychnoyi-stomatologiyi/ http://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=45 https://www.facebook.com/ortstom.khnmu
Контактний телефон	050 640 57 42
Корпоративна пошта викладача	iv.yanishen@knmu.edu.ua
Консультації	Відповідно до розкладу навчального відділу
Локація	УСЦ ХНМУ
Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь	завуч кафедри ортопедичної стоматології, доцент Погоріла Алла Володимирівна
Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше.	Ортопедична стоматологія https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-ortopedychnoyi-stomatologiyi/ http://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=45 https://www.facebook.com/ortstom.khnmu
Контактний телефон	095 425 84 55
Корпоративна пошта викладача	av.pohorila@knmu.edu.ua
Консультації	Відповідно до розкладу навчального відділу
Локація	УСЦ ХНМУ
Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь	кандидат медичних наук, доцент кафедри ортопедичної стоматології Бережна Олена Олегівна
Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше.	Ортопедична стоматологія https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-ortopedychnoyi-stomatologiyi/ http://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=45 https://www.facebook.com/ortstom.khnmu
Контактний телефон	063 278 28 93
Корпоративна пошта викладача	oo.berezhna@knmu.edu.ua
Консультації	Відповідно до розкладу навчального відділу
Локація	УСЦ ХНМУ
Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь	кандидат медичних наук, доцент кафедри ортопедичної стоматології Масловський Олександр Сергійович
Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше.	Ортопедична стоматологія https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-ortopedychnoyi-stomatologiyi/ http://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=45 https://www.facebook.com/ortstom.khnmu
Контактний телефон	097 486 36 23
Корпоративна пошта викладача	os.maslovskyi@knmu.edu.ua
Консультації	Відповідно до розкладу навчального відділу
Локація	УСЦ ХНМУ
Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь	кандидат медичних наук, доцент кафедри ортопедичної стоматології Томілін В'ячеслав Генадійович
Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі	Ортопедична стоматологія https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-ortopedychnoyi-stomatologiyi/ http://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=45

Мoodle та інше.	https://www.facebook.com/ortstom.khnmu
Контактний телефон	050 323 32 71
Корпоративна пошта викладача	vh.tomilin@knmu.edu.ua
Консультації	Відповідно до розкладу навчального відділу
Локація	УСЦ ХНМУ
Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь	кандидат медичних наук, доцент кафедри ортопедичної стоматології Кузнєцов Роман Володимирович
Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше.	Ортопедична стоматологія https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-ortopedychnoyi-stomatologiyi/ http://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=45 https://www.facebook.com/ortstom.khnmu
Контактний телефон	097 469 47 74
Корпоративна пошта викладача	rv.kuznetsov@knmu.edu.ua
Консультації	Відповідно до розкладу навчального відділу
Локація	УСЦ ХНМУ
Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь	кандидат медичних наук, доцент кафедри ортопедичної стоматології Дюдін Ірина Леонідівна
Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше.	Ортопедична стоматологія https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-ortopedychnoyi-stomatologiyi/ http://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=45 https://www.facebook.com/ortstom.khnmu
Контактний телефон	050 635 35 07
Корпоративна пошта викладача	il.diudina@knmu.edu.ua
Консультації	Відповідно до розкладу навчального відділу
Локація	УСЦ ХНМУ
Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь	кандидат медичних наук, доцент кафедри ортопедичної стоматології Кричка Наталія Василівна
Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше.	Ортопедична стоматологія https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-ortopedychnoyi-stomatologiyi/ http://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=45 https://www.facebook.com/ortstom.khnmu
Контактний телефон	066 731 60 24
Корпоративна пошта викладача	nv.krychka@knmu.edu.ua
Консультації	Відповідно до розкладу навчального відділу
Локація	УСЦ ХНМУ
Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь	кандидат медичних наук, доцент кафедри ортопедичної стоматології Ющенко Павло Леонідович
Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше.	Ортопедична стоматологія https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-ortopedychnoyi-stomatologiyi/ http://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=45 https://www.facebook.com/ortstom.khnmu
Контактний телефон	067 576 47 70
Корпоративна пошта викладача	pl.yushchenko@knmu.edu.ua
Консультації	Відповідно до розкладу навчального відділу
Локація	УСЦ ХНМУ
Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь	кандидат медичних наук, асистент кафедри ортопедичної стоматології Богатиренко Марина В'ячеславівна

Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше.	Ортопедична стоматологія https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-ortopedychnoyi-stomatologiyi/ http://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=45 https://www.facebook.com/ortstom.khnmu
Контактний телефон	050 302 96 27
Корпоративна пошта викладача	mv.bohatyrenko@knmu.edu.ua
Консультації	Відповідно до розкладу навчального відділу
Локація	УСЦ ХНМУ
Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь	кандидат медичних наук, асистент кафедри ортопедичної стоматології Герман Станіслав Анатолійович
Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше.	Ортопедична стоматологія https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-ortopedychnoyi-stomatologiyi/ http://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=45 https://www.facebook.com/ortstom.khnmu
Контактний телефон	050 771 99 06
Корпоративна пошта викладача	sa.herman@knmu.edu.ua
Консультації	Відповідно до розкладу навчального відділу
Локація	УСЦ ХНМУ
Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь	асистент кафедри ортопедичної стоматології Перешивайлова Ірина Олександрівна
Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше.	Ортопедична стоматологія https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-ortopedychnoyi-stomatologiyi/ http://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=45 https://www.facebook.com/ortstom.khnmu
Контактний телефон	066 915 91 10
Корпоративна пошта викладача	io.pereshyvailova@knmu.edu.ua
Консультації	Відповідно до розкладу навчального відділу
Локація	УСЦ ХНМУ
Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь	асистент кафедри ортопедичної стоматології Куліш Сергій Анатолійович
Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше.	Ортопедична стоматологія https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-ortopedychnoyi-stomatologiyi/ http://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=45 https://www.facebook.com/ortstom.khnmu
Контактний телефон	050 618 12 72
Корпоративна пошта викладача	sa.kulish@knmu.edu.ua
Консультації	Відповідно до розкладу навчального відділу
Локація	УСЦ ХНМУ
Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь	кандидат медичних наук, асистент кафедри ортопедичної стоматології Мовчан Ольга Володимирівна
Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше.	Ортопедична стоматологія https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-ortopedychnoyi-stomatologiyi/ http://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=45 https://www.facebook.com/ortstom.khnmu
Контактний телефон	063 052 30 30
Корпоративна пошта викладача	ov.movchan@knmu.edu.ua
Консультації	Відповідно до розкладу навчального відділу
Локація	УСЦ ХНМУ

Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь	асистент кафедри ортопедичної стоматології Білобров Роман Володимирович
Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше.	Ортопедична стоматологія https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-ortopedychnoyi-stomatologiyi/ http://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=45 https://www.facebook.com/ortstom.khnmnu
Контактний телефон	050 585 81 13
Корпоративна пошта викладача	rv.bilobrov@knmu.edu.ua
Консультації	Відповідно до розкладу навчального відділу
Локація	УСЦ ХНМУ
Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь	асистент кафедри ортопедичної стоматології Запара Павло Сергійович
Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше.	Ортопедична стоматологія https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-ortopedychnoyi-stomatologiyi/ http://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=45 https://www.facebook.com/ortstom.khnmnu
Контактний телефон	095 711 20 86
Корпоративна пошта викладача	ps.zapara@knmu.edu.ua
Консультації	Відповідно до розкладу навчального відділу
Локація	УСЦ ХНМУ
Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь	PhD, доктор філософії, асистент кафедри ортопедичної стоматології Федотова Олена Леонідівна
Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше.	Ортопедична стоматологія https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-ortopedychnoyi-stomatologiyi/ http://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=45 https://www.facebook.com/ortstom.khnmnu
Контактний телефон	050 168 31 28
Корпоративна пошта викладача	ol.fedotova@knmu.edu.ua
Консультації	Відповідно до розкладу навчального відділу
Локація	УСЦ ХНМУ
Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь	асистент кафедри ортопедичної стоматології Салія Лія Гурамівна
Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше.	Ортопедична стоматологія https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-ortopedychnoyi-stomatologiyi/ http://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=45 https://www.facebook.com/ortstom.khnmnu
Контактний телефон	050 560 64 63
Корпоративна пошта викладача	lh.saliia@knmu.edu.ua
Консультації	Відповідно до розкладу навчального відділу
Локація	УСЦ ХНМУ
Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь	асистент кафедри ортопедичної стоматології Бірюков В'ячеслав Олександрович
Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше.	Ортопедична стоматологія https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-ortopedychnoyi-stomatologiyi/ http://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=45 https://www.facebook.com/ortstom.khnmnu
Контактний телефон	050 784 68 68
Корпоративна пошта викладача	vo.biriukov@knmu.edu.ua
Консультації	Відповідно до розкладу навчального відділу

Локація	УСЦ ХНМУ
Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь	асистент кафедри ортопедичної стоматології Андрієнко Карина Юрївна
Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше.	Ортопедична стоматологія https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-ortopedychnoyi-stomatologiyi/ http://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=45 https://www.facebook.com/ortstom.khnm
Контактний телефон	063 690 33 78
Корпоративна пошта викладача	ky.andriienko@knmu.edu.ua
Консультації	Відповідно до розкладу навчального відділу
Локація	УСЦ ХНМУ

ВСТУП

Силабус навчальної дисципліни «Ортопедична стоматологія» складений відповідно до освітньо-професійної програми (далі – ОПП) “Стоматологія” та Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт), другий (магістерський) рівень, галузі знань 22 “Охорона здоров'я”, спеціальності 221 “Стоматологія”.

Опис навчальної дисципліни (анотація) Даний курс ортопедичної стоматології, який дає змогу здобувачам освіти отримати кінцевий блок знань про патологічні стани зубощелепної системи, які потребують ортопедичних методів лікування з урахуванням попередньо отриманих знань по застосуванню, виготовленню основних ортопедичних конструкцій на основі базових понять анатомії, фізіології, біомеханіки нижньої щелепи та матеріалознавства.

Цей курс надає вміння проводити правильну діагностику різних патологічних станів зубощелепної системи та складати план ортопедичного лікування стоматологічних пацієнтів з застосуванням сучасних методів виготовлення різноманітних зубних конструкцій дозволяє отримати грамотного та ефективного фахівця.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є ортопедичне лікування захворювань зубощелепного апарату:

- дефектів коронкової частини окремих зубів
- часткової втрати зубів

Міждисциплінарні зв'язки: Вивчення дисципліни передбачає попереднє засвоєння навчальних дисциплін з медичної біології, нормальної та патологічної анатомії, гістології, ембріології та цитології нормальної та патологічної фізіології, біоорганічної та неорганічної хімії, біохімії, медичної фізики, мікробіології, матеріалознавства в стоматології, пропедевтики терапевтичної стоматології, пропедевтики дитячої терапевтичної стоматології, профілактики стоматологічних захворювань, пропедевтики ортопедичної стоматології, загальної гігієни, ортопедичної стоматології, хірургічної стоматології, терапевтичної стоматології, стоматології дитячого віку, ортодонції, променевої діагностики та променевої терапії, медичної інформатики, біоетики, фармакології та медичної рецептури, епідеміології та принципів доказової медицини, екстреної та невідкладної медичної допомоги.

Пререквізити. Вивчення дисципліни передбачає попереднє засвоєння навчальних дисциплін з медичної біології, нормальної та патологічної анатомії, гістології, ембріології та цитології нормальної та патологічної фізіології, біоорганічної та неорганічної хімії, біохімії, медичної фізики, мікробіології, матеріалознавство в стоматології, пропедевтика терапевтичної стоматології, профілактика стоматологічних захворювань, пропедевтика дитячої терапевтичної стоматології, загальна гігієна.

Постреквізити. Основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні суміжних дисциплін протягом 5 років навчання, є базою для підготовки до ліцензійного іспиту ЄДКІ, підготовки до навчання у закладах вищої освіти на програмах третього освітньо-наукового рівня вищої освіти.

Послання на сторінку навчальної дисципліни в MOODLE
<http://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=234>

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Ортопедична стоматологія» є професійне формування майбутнього фахівця, здатного вирішувати клінічні задачі з використанням набутих знань та вмінь з дисципліни, що передбачає інтеграцію викладання дисципліни з терапевтичною, хірургічною та стоматологією дитячого віку.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Ортопедична стоматологія» є набуття здобувачами освіти компетентностей згідно до загальних і фахових компетентностей освітньо-професійної програми «Стоматологія» другого рівню вищої освіти за спеціальністю 221 Стоматологія (дисципліна «Ортопедична стоматологія»).

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у ОПП та Стандарті).

1.3.1. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує опанування здобувачами освіти компетентностей: Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття здобувачами освіти

– *інтегральна:*

здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності у галузі охорони здоров'я, або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.

– *загальні:*

здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність застосовувати знання у практичній діяльності; навички використання інформаційних і комунікаційних технологій; здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел; здатність до адаптації та дії в новій ситуації; здатність працювати в команді; здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

– *спеціальні (фахові, предметні):*

спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні данні; спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани; спроможність планувати та проводити заходи із профілактики захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області; спроможність визначати тактику ведення пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області з супутніми соматичними захворюваннями; спроможність виконувати медичні та стоматологічні маніпуляції; спроможність проводити лікування основних захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області; спроможність до визначення тактики, методів та надання екстреної медичної допомоги; спроможність до організації та проведення скринінгового обстеження в стоматології; спроможність ведення нормативної медичної документації; спроможність до організації і проведення реабілітаційних заходів та догляду у пацієнтів із захворюваннями органів ротової порожнини та ЩЛО; спроможність до правового забезпечення власної професійної діяльності. спроможність надавати домедичну допомогу за протоколами тактичної медицини.

1.3.2. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття здобувачами освіти наступних програмних результатів навчання:

Курс охоплює основні аспекти підготовки майбутнього лікаря ортопеда-стоматолога.

Згідно з програмою підготовки за навчальною дисципліною «Ортопедична стоматологія» здобувач вищої освіти надбає теоретичні знання, методичну підготовку, практичні уміння і навички з наступних напрямів:

1. Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання

про людину, її органи та системи, встановлювати вірогідний нозологічний або синдромний попередній клінічний діагноз стоматологічного захворювання (за списком 2).

2. Збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів щелепно-лицевої ділянки, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 5).

3. Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, рентгенологічні, функціональні та/або інструментальні) за списком 5, пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини і щелепно-лицевої області для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2).

4. Визначати остаточний клінічний діагноз дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення та логічного аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи (за списком 2.1).

5. Встановлювати діагноз невідкладних станів за будь-яких обставин (вдома, на вулиці, у лікувальній установі), в умовах надзвичайної ситуації, воєнного стану, нестачі інформації та обмеженого часу (за списком 4).

6. Планувати та втілювати заходи профілактики стоматологічних захворювань серед населення для запобігання розповсюдження стоматологічних захворювань.

8. Визначати підхід, план, вид та принцип лікування стоматологічного захворювання (за списком 2) шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

11. Проводити лікування основних стоматологічних захворювань за існуючими алгоритмами та стандартними схемами під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи (за списком 2.1).

13. Визначати тактику надання екстреної медичної допомоги, використовуючи рекомендовані алгоритми, за будь-яких обставин на підставі діагнозу невідкладного стану в умовах обмеженого часу (за списком 4).

17. Дотримуватися здорового способу життя, користуватися прийомами саморегуляції та самоконтролю.

19. Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.

21. Виконувати медичні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу (за списками 2, 2.1) для різних верств населення та в різних умовах (за списком 6).

23. Виконувати маніпуляції надання екстреної медичної допомоги, використовуючи стандартні схеми, за будь-яких обставин на підставі діагнозу невідкладного стану (за списком 4) в умовах обмеженого часу (за списками 6, 7).

1.3.3. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття студентами наступних соціальних навичок (Soft skills):

- комунікативність (реалізується через: метод роботи групах та мозковий штурм під час аналізу клінічних кейсів, метод презентації результатів самостійної роботи та їх захисту в групі),
- робота в команді (реалізується через: метод роботи групах та мозковий штурм під час аналізу клінічних кейсів),
- конфлікт-менеджмент (реалізується через: ділові ігри),
- тайм-менеджмент (реалізується через: метод самоорганізації під час аудиторної роботи в групах та самостійної роботи),
- лідерські навички (реалізується через: метод презентації результатів самостійної роботи та їх захисту в групі).

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1 Опис дисципліни

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	вечірня форма навчання
Кількість кредитів –8,5	Галузь знань <u>22 «Охорона здоров'я»</u> (шифр і назва)	Нормативна	
Загальна кількість годин - 255	Спеціальність: <u>221«Стоматологія»</u> (шифр і назва)	Рік підготовки:	
		5-й	-й
		Семестр	
		9,10-й	-й
Годин для денної (або вечірньої) форми навчання: аудиторних – 180 самостійної роботи студента - 75	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <u>другий (магістерський)</u> <u>ОПП: Стоматологія</u>	Лекції	
		36 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		144 год.	год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		75 год.	год.
		Індивідуальні завдання: год.	
		Вид контролю: диф. залік	

2.2.1 Лекції

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Вид лекції
1.	Сучасні методики обстеження стоматологічних пацієнтів у клініці ортопедичної стоматології з урахуванням опорно-рухового апарату щелепно-лицьової ділянки.	2	
2.	Історія хвороби пацієнта у клініці ортопедичної стоматології.	2	
3.	Знеболення в клініці ортопедичної стоматології.	2	
4.	Клінічні аспекти застосування суцільнокерамічних конструкцій зубних протезів у клініці ортопедичної стоматології.	2	
5.	Ортопедичне лікування незнімними конструкціями зубних протезів.	2	
6.	Виготовлення зубних протезів за допомогою CAD/CAM технологій в ортопедичній стоматології.	2	
7.	Основні види протезування на імплантах.	2	
8.	Ортопедичне лікування частковими знімними конструкціями зубних протезів.	2	
9.	Ортопедичне лікування повними знімними конструкціями зубних протезів.	2	

10.	Ортопедичні методи лікування при травмах щелепно-лицьової ділянки.	2	
11.	Пародонтит та пародонтоз. Клініка. Класифікації. Методи дослідження та діагностики.	2	
12.	Ортопедичні методи лікування в комплексній терапії захворювань пародонту.	2	
13.	Підвищена стертість твердих тканин зубів. Етіологія. Патогенез. Клініка. Діагностика. Методи ортопедичного лікування. Профілактика. Прогноз.	2	
14.	Етіологія та патогенез зубощелепних деформацій. Діагностика. Клінічні форми, класифікації. Лікування зубощелепних деформацій.	2	
15.	Захворювання скоронево-нижньо-щелепного суглобу. Етіологія, клініка, діагностика. Методи ортопедичного лікування.	2	
16.	Правові аспекти у професійній діяльності лікаря стоматолога-ортопеда.	2	
17.	Захворювання слизової оболонки порожнини рота, обумовлені реакцією на матеріали зубних протезів.	2	
18.	Дезінфекція та стерилізація в клініці ортопедичної стоматології	2	
	Всього годин по дисципліні	20	

2.2.2 Семінарські заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1				
2				
...				
	Всього годин			

2.2.3 Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
45	Сучасні методики обстеження стоматологічних пацієнтів.	4	Розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, моделювання процесів і ситуацій, кейс-метод, метод проєктів, дебати, метод «Мозковий штурм».	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.
46	Ортопедичне лікування дефектів коронок зубів вінірами.	4	Розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, моделювання процесів і ситуацій, кейс-метод, метод проєктів, дебати, метод «Мозковий штурм».	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.
47	Відновлення зубів після	4	Розповідь-пояснення, бесіда,	Усне опитування

	ендодонтичного лікування.		лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, моделювання процесів і ситуацій, кейс-метод, метод проєктів, дебати, метод «Мозковий штурм».	(індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.
48	Ретракція ясен. Методики отримання відбитків. ПІДСУМКОВЕ ЗАНЯТТЯ.	4	Розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, моделювання процесів і ситуацій, кейс-метод, метод проєктів, дебати, метод «Мозковий штурм».	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.
49	Етіологія та патогенез зубощелепних деформацій.	4	Розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, моделювання процесів і ситуацій, кейс-метод, метод проєктів, дебати, метод «Мозковий штурм».	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.
50	Вирівнювання оклюзійної поверхні, як підготовчий етап до протезування.	4	Розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, моделювання процесів і ситуацій, кейс-метод, метод проєктів, дебати, метод «Мозковий штурм».	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.
51	Надмірне стирання твердих тканин зубів. ПІДСУМКОВЕ ЗАНЯТТЯ.	4	Розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, моделювання процесів і ситуацій, кейс-метод, метод проєктів, дебати, метод «Мозковий штурм».	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.
52	Вогнищевий та генералізований пародонтити.	4	Розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, моделювання процесів і ситуацій, кейс-метод, метод проєктів, дебати, метод «Мозковий штурм».	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.

53	Пародонтоз. Етіологія. Патогенез. Клініка. ПІДСУМКОВЕ ЗАНЯТТЯ	4	Розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, моделювання процесів і ситуацій, кейс-метод, метод проєктів, дебати, метод «Мозковий штурм».	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.
54	Етіологія. Патогенез. Клініка та діагностика захворювань СНЩС.	4	Розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, моделювання процесів і ситуацій, кейс-метод, метод проєктів, дебати, метод «Мозковий штурм».	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.
55	Нейромускулярні та оклюзійно-артикуляційні дисфункційні синдроми СНЩС.	4	Розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, моделювання процесів і ситуацій, кейс-метод, метод проєктів, дебати, метод «Мозковий штурм».	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.
56	Захист історії хвороби.	5	Розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, моделювання процесів і ситуацій, кейс-метод, метод проєктів, дебати, метод «Мозковий штурм».	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.
57	Підсумковий контроль	5	Розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, моделювання процесів і ситуацій, кейс-метод, метод проєктів, дебати, метод «Мозковий штурм».	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.
58	Заміщення дефектів твердих тканин зубів вкладками.	6	Розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, моделювання процесів і ситуацій, кейс-метод, метод проєктів, дебати, метод «Мозковий штурм».	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.

59	Естетичні коронки: пластмасові, композитні, металокерамічні, без металові. Показання та протипоказання.	6	Розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, моделювання процесів і ситуацій, кейс-метод, метод проєктів, дебати, метод «Мозковий штурм».	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.
60	Клініко-лабораторні етапи виготовлення естетичних коронок.	6	Розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, моделювання процесів і ситуацій, кейс-метод, метод проєктів, дебати, метод «Мозковий штурм».	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.
61	Заміщення часткових дефектів зубних рядів мостоподібними протезами. Показання та протипоказання.	6	Розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, моделювання процесів і ситуацій, кейс-метод, метод проєктів, дебати, метод «Мозковий штурм».	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.
62	Клініко-лабораторні етапи виготовлення мостоподібних протезів. ПІДСУМКОВЕ ЗАНЯТТЯ	6	Розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, моделювання процесів і ситуацій, кейс-метод, метод проєктів, дебати, метод «Мозковий штурм».	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.
63	Заміщення дефектів зубних рядів частковими пластинковими знімними протезами. Клініко-лабораторні етапи виготовлення.	6	Розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, моделювання процесів і ситуацій, кейс-метод, метод проєктів, дебати, метод «Мозковий штурм».	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.
64	Показання та протипоказання до заміщення часткових дефектів зубних рядів бюгельними протезами.	6	Розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, моделювання процесів і ситуацій, кейс-метод, метод проєктів, дебати, метод «Мозковий штурм».	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.

65	Ортопедичне лікування беззубих щелеп. ПІДСУМКОВЕ ЗАНЯТТЯ	6	Розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, моделювання процесів і ситуацій, кейс-метод, метод проєктів, дебати, метод «Мозковий штурм».	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.
66	Ортопедичні втручання в комплексному лікуванні хвороб пародонта.	6	Розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, моделювання процесів і ситуацій, кейс-метод, метод проєктів, дебати, метод «Мозковий штурм».	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.
67	Підвищене стирання твердих тканин зубів.	6	Розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, моделювання процесів і ситуацій, кейс-метод, метод проєктів, дебати, метод «Мозковий штурм».	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.
68	Зубо-щелепні деформації. форми.	6	Розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, моделювання процесів і ситуацій, кейс-метод, метод проєктів, дебати, метод «Мозковий штурм».	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.
69	Захворювання скронево-нижньощелепового суглобу.	6	Розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, моделювання процесів і ситуацій, кейс-метод, метод проєктів, дебати, метод «Мозковий штурм».	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.
70	Алергічні стани в ортопедичній стоматології.	6	Розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, моделювання процесів і ситуацій, кейс-метод, метод проєктів, дебати, метод «Мозковий штурм».	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.

71	Відпрацювання практичних навичок. ПІДСУМКОВЕ ЗАНЯТТЯ	6	Розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, моделювання процесів і ситуацій, кейс-метод, метод проєктів, дебати, метод «Мозковий штурм».	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.
72	ДИФ.ЗАЛІК	6	Розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, моделювання процесів і ситуацій, кейс-метод, метод проєктів, дебати, метод «Мозковий штурм».	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.
Всього годин		144		

2.2.4. Лабораторні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1				
2				
...				
	Всього годин			

2.2.5. Самостійна робота

№ з/п	Тема занять	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Алгоритми лікарських дій на ортопедичному прийомі	4	Вивчення та аналіз базової та допоміжної літератури, відеороліки, відеофільми, дискусія, кейс-метод, «Мозковий штурм», вебінар, віртуальна консультація.	Усне опитування; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; метод портфолію; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.
2	Можливості естетичних реставрацій. Техніка виконання	4	Вивчення та аналіз базової та допоміжної літератури, відеороліки, відеофільми, дискусія, кейс-метод, «Мозковий штурм», вебінар, віртуальна консультація.	Усне опитування; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; метод портфолію; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.
3	Особливості ортопедичного лікування штифтовими конструкціями.	4	Вивчення та аналіз базової та допоміжної літератури, відеороліки, відеофільми, дискусія, кейс-метод, «Мозковий штурм», вебінар, віртуальна консультація.	Усне опитування; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; метод портфолію; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.
4	Принципи усунення денто-альвеолярних	4	Вивчення та аналіз базової та допоміжної літератури, відеороліки, відеофільми,	Усне опитування; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; метод

	деформацій зі змінами межальволярної висоти при частковій відсутності зубів.		дискусія, кейс-метод, «Мозковий штурм», вебінар, віртуальна консультація.	портфолію; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.
5	Клінічні ускладнення викликані надмірною утертістю твердих тканин зубів.	4	Вивчення та аналіз базової та допоміжної літератури, відеороліки, відеофільми, дискусія, кейс-метод, «Мозковий штурм», вебінар, віртуальна консультація.	Усне опитування; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; метод портфолію; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.
6	Вплив парадонтологічного статусу пацієнта на вибір методу ортопедичного лікування.	5	Вивчення та аналіз базової та допоміжної літератури, відеороліки, відеофільми, дискусія, кейс-метод, «Мозковий штурм», вебінар, віртуальна консультація.	Усне опитування; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; метод портфолію; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.
7	Морфологічні, фізіологічні та функціональні властивості СНЩС.	5	Вивчення та аналіз базової та допоміжної літератури, відеороліки, відеофільми, дискусія, кейс-метод, «Мозковий штурм», вебінар, віртуальна консультація.	Усне опитування; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; метод портфолію; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.
8	Можливості мікропротезування засоби виготовлення.	5	Вивчення та аналіз базової та допоміжної літератури, відеороліки, відеофільми, дискусія, кейс-метод, «Мозковий штурм», вебінар, віртуальна консультація.	Усне опитування; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; метод портфолію; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.
9	Особливості конструювання мостоподібних протезів дефектах зубних рядів.	5	Вивчення та аналіз базової та допоміжної літератури, відеороліки, відеофільми, дискусія, кейс-метод, «Мозковий штурм», вебінар, віртуальна консультація.	Усне опитування; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; метод портфолію; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.
10	Порівняльна характеристика знімних та незнімних конструкцій.	5	Вивчення та аналіз базової та допоміжної літератури, відеороліки, відеофільми, дискусія, кейс-метод, «Мозковий штурм», вебінар, віртуальна консультація.	Усне опитування; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; метод портфолію; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.
11	Можливості та переваги бюгельного протеза.	5	Вивчення та аналіз базової та допоміжної літератури, відеороліки, відеофільми, дискусія, кейс-метод, «Мозковий штурм», вебінар, віртуальна консультація.	Усне опитування; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; метод портфолію; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.
12	Особливості лікування беззубих щелеп та шляхи їх рішення.	5	Вивчення та аналіз базової та допоміжної літератури, відеороліки, відеофільми, дискусія, кейс-метод, «Мозковий штурм», вебінар, віртуальна консультація.	Усне опитування; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; метод портфолію; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.

				інші.
13	Ортопедичні методи стабілізації зубних рядів при захворюванні тканин пародонта.	5	Вивчення та аналіз базової та допоміжної літератури, відеороліки, відеофільми, дискусія, кейс-метод, «Мозковий штурм», вебінар, віртуальна консультація.	Усне опитування; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; метод портфоліо; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.
14	Актуальність усунення денто-альвеолярних деформацій в комплексному лікуванні пацієнтів.	5	Вивчення та аналіз базової та допоміжної літератури, відеороліки, відеофільми, дискусія, кейс-метод, «Мозковий штурм», вебінар, віртуальна консультація.	Усне опитування; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; метод портфоліо; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.
15	Описання діагностичних особливостей для лікування СНЦС.	5	Вивчення та аналіз базової та допоміжної літератури, відеороліки, відеофільми, дискусія, кейс-метод, «Мозковий штурм», вебінар, віртуальна консультація.	Усне опитування; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; метод портфоліо; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.
16	Захворювання скронево-нижньощелепового суглобу.	5	Вивчення та аналіз базової та допоміжної літератури, відеороліки, відеофільми, дискусія, кейс-метод, «Мозковий штурм», вебінар, віртуальна консультація.	Усне опитування; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; метод портфоліо; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.
Всього годин по дисципліні		45		

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Оцінювання успішності навчання здобувачів освіти здійснюється на підставі чинної «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти ХНМУ»

ПНД вважається виконаною, якщо здобувач в поточному семестрі відпрацював всі пропущені аудиторні заняття та лекції, а середній бал за всі теми ПК дорівнює 3 балам та вище, в такому разі у відомість виставляється відмітка «відпрацьовано» та вказується середній бал в 4-бальній системі (розраховується автоматично в межах функціоналу електронного журналу АСУ), або «невідпрацьовано», якщо здобувач в поточному семестрі має невідпрацьовані пропущені аудиторні заняття та лекції, або середній бал нижче за 3 бали.

Підсумковий бал за ПНД у семестрі визначається як середнє арифметичне національних оцінок за кожне заняття та ПК, округлене до 2-х знаків після коми та перераховується у багатобальну шкалу за таблицею 1 відповідно до «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ».

Загальна навчальна діяльність (ЗНД) вважається виконаною, якщо здобувач відпрацював всі пропущені аудиторні заняття та лекції, а середній бал за всі теми ПК дорівнює 3-ом балам та вище. Бали за ЗНД для дисциплін з формою контролю «диференційований залік» розраховуються як середнє арифметичне балів ПК за всі теми всіх семестрів, впродовж всього періоду вивчення дисципліни (з точністю до сотих) за таблицею 1 «Перерахунок середньої оцінки за поточний контроль у багатобальну шкалу, автоматично в межах функціоналу електронного журналу АСУ. ЗНД визначається у балах від 70 до 120. ЗНД визначається у балах від 120 до 200.

**Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу
(для дисциплін, що завершуються д/з)**

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	120	3.91-3,94	94
4.95-4,99	119	3.87-3,9	93
4.91-4,94	118	3.83- 3,86	92
4.87-4,9	117	3.79- 3,82	91
4.83-4,86	116	3.74-3,78	90
4.79-4,82	115	3.7- 3,73	89
4.75-4,78	114	3.66- 3,69	88
4.7-4,74	113	3.62- 3,65	87
4.66-4,69	112	3.58-3,61	86
4.62-4,65	111	3.54- 3,57	85
4.58-4,61	110	3.49- 3,53	84
4.54-4,57	109	3.45-3,48	83
4.5-4,53	108	3.41-3,44	82
4.45-4,49	107	3.37-3,4	81
4.41-4,44	106	3.33- 3,36	80
4.37-4,4	105	3.29-3,32	79
4.33-4,36	104	3.25-3,28	78
4.29-4,32	103	3.21-3,24	77
4.25- 4,28	102	3.18-3,2	76
4.2- 4,24	101	3.15- 3,17	75
4.16- 4,19	100	3.13- 3,14	74
4.12- 4,15	99	3.1- 3,12	73
4.08- 4,11	98	3.07- 3,09	72
4.04- 4,07	97	3.04-3,06	71
3.99-4,03	96	3.0-3,03	70
3.95- 3,98	95	Менше 3	Недостатньо

13.2. Проведення та оцінювання диференційованого заліку. Для дисциплін, формою контролю є «диференційований залік» передбачається що, допуск до ДЗ розраховується у балах ЗНД від 70 до 120 балів. Безпосередньо ДЗ оцінюється від 50 до 80 балів.

Диференційований залік проводиться викладачем групи, або іншим викладачем кафедри на останньому практичному занятті, перерахунок балів відбувається відповідно таблиць 5 та 6, відповідно до «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ» від 21.08.2021 №181.

Таблиця 5

**Критерії бального оцінювання практичних навичок,
які входять до диференційованих заліків**

Кількість навичок	«5»	«4»	«3»	Відповідь за білетами практичної частини	За кожен практичну навичку студент одержує від 5 до 8 балів, що відповідає: «5» - 8 балів; «4» - 6,5 балів; «3» - 5 балів.
1	8	6,5	5		
2	8	6,5	5		
3	8	6,5	5		
4	8	6,5	5		
5	8	6,5	5		
	40	32,5	25		

**Критерії бального оцінювання теоретичних знань,
які входять до диференційованих заліків**

Кількість питань	«5»	«4»	«3»	Усна відповідь за білетами, які включають теоретичну частину дисципліни	За кожну відповідь студент одержує від 5 до 8 балів, що відповідає: «5» - 8 балів; «4» - 6,5 балів; «3» - 5 балів.
1	8	6,5	5		
2	8	6,5	5		
3	8	6,5	5		
4	8	6,5	5		
5	8	6,5	5		
	40	32,5	25		

13.3.Оцінка з дисципліни

Для дисциплін, формою контролю є «**диференційований залік**» передбачається що, допуск до ДЗ розраховується у балах ЗНД від 70 до 120 балів. Безпосередньо ДЗ оцінюється від 50 до 80 балів. Оцінка з дисципліни є сума балів за ЗНД, ІЗЗ та ДЗ і складає від 120 до 200 балів.

Після проведення семестрового контролю для дисципліни, що закінчуються формою контролю «диференційований залік», відповідальний за організацію навчально-методичної роботи на кафедрі або викладач виставляють здобувачу освіти відповідну оцінку за таблицею 3 «Шкала оцінювання у ХНМУ», що додається (додаток 3) у індивідуальний навчальний план здобувача освіти та заповнює відомості успішності з дисципліни, відповідно до «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ» від 21.08.2021 №181.

Таблиця 3

Шкала оцінювання у ХНМУ

Оцінка за 200 бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за чотирибальною шкалою
180–200	A	Відмінно
160–179	B	Добре
150–159	C	Добре
130–149	D	Задовільно
120–129	E	Задовільно
Менше 120	F, Fx	Незадовільно

3.2. Питання до заліку та іспиту:

Семестр 9 «Ортопедичні методи лікування захворювань зубощелепного апарата»

1. Методика обстеження хворого в клініці ортопедичної стоматології. Історія хвороби
2. План та задачі ортопедичного лікування
3. Види та завдання протезування
4. Показання та об'єм хірургічної підготовки порожнини рота до протезування
5. Показання до терапевтичної підготовки опорних зубів
6. Ортодонтичні методи підготовки порожнини рота до протезування
7. Показання та протипоказання до виготовлення металокерамічних конструкцій
8. Послідовність та правила препарування зубів. Вибір інструментарію. Форми уступів
9. Вибір методу ретракції ясеневго краю (механічний, хімічний, хірургічний та комбінований), в залежності від клінічної ситуації
10. Технологія отримання точного відбитку. Вибір відбиткових мас
11. Класифікація сплавів металів, благородні та неблагородні метали, їх переваги та недоліки, клінічне значення

12. Значення коефіцієнта термічного розширення при виборі керамічних мас
13. З'єднання керамічної маси з металом за допомогою механічної ретенції, хімічної взаємодії та напрузі стиснення
14. Методи підготовки поверхні металевого каркасу (шліфування поверхні, нагрівання при неповному вакуумі, протравлювання кислотою, нагрівання в повітрі)
15. Етапи пошарового нанесення керамічних мас, процес їх спікання
16. Оцінка готової металокерамічної конструкції. Можливі помилки та ускладнення на різних етапах виготовлення, шляхи їх попередження та методи усунення
17. Класифікація дефектів зубів (Куриленко, Black). Індекс руйнування оклюзійної поверхні зуба (Мілікевича)
18. Показання до виготовлення вінірів. Вимоги. Порівняльна характеристика вінірів виготовлених за різними технологіями
19. Загальні принципи препарування зубів під вініри
20. Препарування зубів під вініри при різних клінічних ситуаціях. Клінічні і лабораторні етапи протезування вінірами
21. Технологія виготовлення CAD/CAM
22. Технологія виготовлення на вогнетривких моделях
23. Технологія виготовлення прес-кераміка
24. Фіксація вінірів (адгезивна техніка фіксації на композитні цементі)
25. Загальні принципи формування порожнин для вкладок. Формування порожнин I, II, III, IV, V класу за Black
26. Конструкції вкладок (inlay, onlay, overlay, pinlay). Клінічні і лабораторні етапи протезування литими металевими вкладками
27. Показання та протипоказання до заміщення дефектів твердих тканин зубів, керамічними вкладками, коронками технологія їх виготовлення
28. Литі та розбірні литі кукові вкладки: технологія виготовлення та показання до застосування
29. Стандартні (анкерні) штифти їх класифікація, показання до застосування
30. Скловолоконні, стандартні штифти: показання та технологія застосування
31. Показання та протипоказання до заміщення дефектів зубних рядів незнімними конструкціями
32. Біомеханіка мостоподібних протезів. Вимоги та вибір опорних зубів під незнімні мостоподібні конструкції
33. Конструкції мостоподібних протезів
34. Показання та клініко-лабораторні етапи виготовлення суцільнолитих та металокерамічних мостоподібних протезів
35. Помилки та можливі ускладнення незнімного протезування
36. Тимчасове протезування показання та методика проведення. Клінічні та лабораторні етапи виготовлення
37. Вимоги до тимчасових коронок. Порівняльна характеристика різних методів виготовлення тимчасових коронок
38. Клініко-лабораторні етапи виготовлення тимчасових коронок
39. Можливі ускладнення препарування твердих тканин зубів та способи їх запобігання.
40. Парадонтологічні аспекти препарування зубів. Критерії здорового стану ясен
41. Способи ретракції ясен. Методика проведення під'ясенного препарування
42. Розташування країв коронок в залежності від виду штучної коронки (штампована, лита, лита комбінована)
43. Фактори, які впливають на якість фіксації незнімної конструкції
44. Фіксація провізорних конструкцій різними видами фіксуючих цементів
45. Показання та протипоказання до виготовлення різних конструкцій часткових знімних протезів (пластинкових, бюгельних, комбінованих)
46. Біомеханіка функціонування часткового знімного протеза
47. Конструктивні особливості різних видів часткових знімних протезів та способи їх фіксації
48. Вибір опорних елементів при плануванні конструкції часткового знімного протезу,

- підготовка опорних зубів, визначення границь протеза.
49. Етапи виготовлення часткового знімного протезу. Планування каркаса бюгельного протеза
  50. Паралелометрія – мета та завдання. Способи проведення паралелометрії. Типи паралелометрів
  51. Технологія виготовлення литого каркаса бюгельного протеза на вогнетривкій моделі
  52. Фрезерування. Типи замкових кріплень
  53. Вимоги до каркасу бюгельного протеза
  54. Матеріали та технологічні особливості виготовлення часткових знімних протезів
  55. Помилки та ускладнення при відновленні дефектів зубних рядів частковими знімними протезами
  56. Часткова відсутність зубів яка ускладнена деформацією зубних рядів; морфологічні та функціональні зміни зубощелепного апарату
  57. Механізми утворення зубощелепних деформацій. Клінічні форми деформацій, які виникли внаслідок часткової відсутності зубів
  58. Підготовка зубощелепної системи до протезування при наявності зубощелепних деформацій (протетична, хірургічна, ортодонтична
  59. Етіологія і патогенез патологічного стирання твердих тканин зубів. Морфологічні особливості зубів людини в нормі і при їх патологічному стиранні
  60. Клінічні прояви надмірного стирання зубів. Класифікації патологічного стирання зубів (Грозовського, Курляндського, Гаврилова, Бушана)
  61. Діагностика надмірного стирання зубів та його ускладнень. Компенсована та декомпенсована форми
  62. Ускладнення при патологічному стиранні зубів, яка супроводжується зниженням міжальвеолярної висоти та дисфункцією СНЩС
  63. Ортопедичне лікування патологічного стирання твердих тканин зубів в залежності від клінічних форм та ускладнень
  64. Травматична оклюзія. Морфологічні та функціональні зміни в зубощелепном апараті при наявності травматичної оклюзії
  65. Діагностика травматичної оклюзії. Клінічні ознаки травматичної оклюзії
  66. Етіологія, клініка та лікування прямого травматичного вузла
  67. Етіологія, клініка та лікування відображеного травматичного вузла
  68. Показання, послідовність та правила вибіркового зі шліфування зубів
  69. Види суперконтактів. Суперконтакти на робочій та балансуєчій стороні
  70. Значення вибіркового зішліфування для профілактики функціонального перенавантаження зубів
  71. Анатомо-фізіологічна характеристика жувального апарату при захворюваннях на пародонтит та пародонтоз
  72. Класифікація захворювань тканини пародонту
  73. Обстеження хворого на пародонтит та пародонтоз
  74. Одонтопародонтограма Курляндського: поняття про функціональну патологію; резервна та залишкова потужність пародонту
  75. Види стабілізації зубних рядів. Біомеханічні основи шинування зубів
  76. Задачі ортопедичних втручань в комплексному лікуванні захворювань пародонту
  77. Попередня підготовка зубних рядів перед протезуванням. Тимчасове шинування. Види та показання до застосування
  78. Етіологія, діагностика, клініка та ортопедичні методи лікування локалізованого пародонтита. Роль місцевих факторів
  79. Знімні та незнімні конструкції зубних протезів в комплексному лікуванні локалізованого пародонтита
  80. Етіологія, діагностика, клініка та ортопедичні методи лікування генералізованого пародонти та і пародонтоза
  81. Показання та клініко-технологічні етапи виготовлення незнімних суцільнолитих шин та шин-протезів

82. Безпосереднє протезування. Показання, клініко-технологічні етапи виготовлення та використання імедіат-протезів
83. Помилки та ускладнення при лікуванні хворих на пародонтит і пародонтоз
84. Етіологія та патогенез дисфункцій СНЩС
85. Провідні клінічні симптоми та синдроми при оклюзійно-артикуляційному синдромі
86. Провідні клінічні симптоми та синдроми при нервово-м'язовому синдромі
87. Типи зміщення суглобових головок (гіпермобільність, вивих, підвивих)
88. Типи зміщення суглобового диска (підвивих, вивих, випадіння)
89. Клінічні ознаки дисфункційних станів
90. Тактика ведення хворого з дисфункціями СНЩС. Методи ортопедичного лікування
91. Капи, їх класифікація, показання до застосування. Профілактика дисфункцій СНЩС

Семестр 10 «Субординатура»

1. Клінічні та функціональні методи обстеження. Оклюзіографія. Аксіографія
2. Додаткові методи обстеження: рентгенографія, гальванометрія, електроміографія, реографія, електроодонтодіагностика, гнатодинамометрія, діагностичні моделі, періотест
3. Ортопедична стоматологія. Визначення навчальної дисципліни, її мета, завдання. Основні напрямки розвитку цієї науки. Внесок співробітників кафедри у розвиток ортопедичної стоматології
4. Діагностика в ортопедичній стоматології. Методи обстеження хворого. Складові частини діагнозу (етіологічний, функціональний, анатомічний)
5. Методика обстеження хворого в клініці ортопедичної стоматології. Історія хвороби
6. Рентгенологічні методи дослідження, методики, інформативність для встановлення остаточного діагнозу
7. Електроміографія, методика, інформативність на етапах ортопедичного лікування
8. Гнатодинамометрія. Резервна та залишкова потужність пародонту, практичне значення. Статичні та динамічні методи визначення ефективності жування
9. Функціональні методи дослідження жувального апарату
10. Підготовка ротової порожнини до зубного протезування, види хірургічна, терапевтична, ортодонтична, ортопедична, психологічна) їх обсяги та значення
11. Класифікація дефектів зубних рядів за Бетельманом, Кенеді. Їх значення в клініці ортопедичної стоматології
12. Прикус. Фізіологічний та патологічний прикус, їх характеристики
13. Рухомість і податливість слизової оболонки ротової порожнини. Класифікації та значення при знімному протезуванні
14. Маргінальний пародонт. Анатомія зубоясенного з'єднання. Будова, функції та значення.
15. Анатомія нижньої та верхньої щелеп, їх функціональні особливості
16. Компоненти жувальної системи та їх функціональна взаємодія
17. Групи жувальних м'язів та їх функції в нормі. Явище узгодженого антагонізму, синергізму у роботі жувальних м'язів
18. Мімічна мускулатура та її функції
19. Відносний фізіологічний спокій жувальної мускулатури, його значення в клініці ортопедичної стоматології
20. Нервово-м'язевий апарат. Рефлекси зубощелепного апарату. Поняття про періодонтомускулярний, гінгівомускулярний та міостатичний рефлекси. Їх значення
21. Анатомічні особливості скронево-нижньощелепного суглоба. Основні структурні елементи та їх функціональне значення
22. Артикуляція. Рухи нижньої щелепи в сагітальній площині та трансверзальній. Основні параметри цих рухів
23. Рухи нижньої щелепи у вертикальному, сагітальному та трансверзальному напрямках. Фази жувальних рухів за Гізі
24. Механізм рухів нижньої щелепи в сагітальному напрямку. Різцевий та суглобовий шляхи, їх взаємозв'язок. Феномен Христенсена. Значення при конструюванні повних знімних протезів

25. Рухи нижньої щелепи у трансверзальному напрямку (кут Бенета, співвідношення зубних рядів)
26. Сагітальні та трансверзальні оклюзійні криві, їх значення в конструюванні штучних зубних рядів при виготовленні повних знімних протезів. Робоча та балануюча сторони (характеристика оклюзійних контактів)
27. Методи запису (реєстрації) рухів нижньої щелепи (внутрішньоротові, позаротові)
28. Біомеханіка рухів нижньої щелепи, її значення для конструювання зубних протезів. Визначення понять «артикуляція», «оклюзія» та їх значення для конструювання зубних протезів
29. Будова зубних рядів. Поняття про зубні, альвеолярні та базальні дуги. Оклюзійні криві (Шпеє та Уілсона).
30. Фактори, що забезпечують стійкість зубів
31. Анатомія оклюзійної поверхні зубів та зубних рядів. Оклюзійні контакти зубів
32. Фактори оклюзії (суглобовий шлях; рух Бенета; оклюзійна площа – Шпеє, Уілсона; морфологія оклюзії; різцевий шлях; відстань між суглобовими голівками)
33. Будова і функції пародонта. Трансформація жувального тиску
34. Будова і функції періодонту. Рухомість зубів, діагностичне значення. Періотест
35. Види оклюзії. Контакти зубів при центральній оклюзії. Співвідношення передніх та кутніх зубів в положенні центральної оклюзії
36. Оклюзійні концепції при різних видах протезування. Відновлення функціональної оклюзії при різних видах протезування
37. Контакти зубів при висуванні нижньої щелепи до переду та її бокових рухах. Передчасні контакти – супраконтакти
38. Основні положення суглобової теорії артикуляції нижньої щелепи та її практичне значення
39. Основні положення сферичної теорії артикуляції та її практичне значення
40. Теорія артикуляційної рівноваги, основні положення
41. Артикулятори. Призначення, види, основні принципи роботи. (середньоанатомічний, напіврегульований)
42. Біль. Знеболення. Методи знеболення в ортопедичній стоматології. Медичні та фармакологічні засоби знеболювання
43. Можливі помилки та ускладнення знеболення (запаморочення, колапс, анафілактичний шок), клінічні ознаки, об'єм надання невідкладної допомоги
44. Асептика та антисептика в клініці ортопедичної стоматології
45. Дезінфекція та стерилізація інструментарію, відбитків. Запобігання розповсюдження інфекційних захворювань в стоматологічній клініці
46. Відбитки та їх класифікація. Вимоги до відбиткових матеріалів
47. Відбиткові матеріали. Вимоги до них. Характеристика термопластичних відбиткових матеріалів, показання до їх застосування
48. Відбиткові матеріали. Вимоги до них. Характеристика еластичних відбиткових матеріалів, показання до їх застосування
49. Відбиткові матеріали. Вимоги до них. Характеристика силіконових відбиткових матеріалів, показання до їх застосування
50. Ускладнення при отриманні відбитків та їх запобігання
51. Методи визначення жувальної ефективності (статичні та динамічні)
52. Попереднє лікування перед протезуванням. Підготовка порожнини рота. Види та задачі протезування
53. Класифікація дефектів зубів (Куриленко, Black). Індекс руйнування оклюзійної поверхні зуба (Мілікевича)
54. Загальні принципи формування порожнин для вкладок. Конструкції вкладок (inlay, onlay, overlay, pinlay)
55. Клінічні та лабораторні етапи протезування вкладками
56. Показання та протипоказання до заміщення дефектів твердих тканин литими металевими, керамічними вкладками, технологія їх виготовлення
57. Литі та розбірні литі куксові вкладки: технологія виготовлення та показання до застосування
58. Стандарти (анкерні) штифти їх класифікація, показання до застосування

59. Скловолоконні та стандартні штифти: показання та технологія застосування
60. Метод гальванопластики
61. Вкладки на вогнетривких моделях
62. Показання до виготовлення штучних коронок. Вимоги до штучних коронок. Порівняльна характеристика штучних коронок (металеві, пластмасові, композитні, керамічні, металокерамічні)
63. Класифікації штучних коронок. Клініко-лабораторні етапи виготовлення коронок (штампованих металевих та комбінованих, металевих литих та комбінованих, пластмасових, композитних, керамічних, металокерамічних, безметалевих)
64. Провізорні коронки, показання до їх застосування. Методи виготовлення.
65. Види препарування зубів під штучні коронки. Вплив препарування зубів на структуру та функції зуба
66. Можливі ускладнення препарування зубів та способи їх запобігання
67. Парадонтологічні аспекти препарування зубів. Критерії здорового стану ясен, Методика проведення під'ясенного препарування. Способи ретракції ясен
68. Види уступів. Вибір в залежності від виду штучної коронки
69. Розташування країв коронок в залежності від виду штучної коронки. Проблема крайового прилягання штучних коронок
70. Фактори, які впливають на якість фіксації незнімної конструкції. Види фіксуючих цементів (цинк-фосфатними, склоіономерними, карбоксилатними, композитними)
71. Технологія виготовлення CAD/CAM
72. Технологія виготовлення на вогнетривких моделях
73. Технологія виготовлення прес-кераміка
74. Показання та протипоказання до заміщення дефектів зубних рядів незнімними (мостовидними) конструкціями
75. Біомеханіка мостоподібних протезів. Вимоги та вибір опорних зубів під незнімні мостоподібні конструкції
76. Підготовка опорних зубів для виготовлення мостоподібних протезів
77. Конструкції мостоподібних протезів. Показання та клініко-лабораторні етапи виготовлення штамповано-паяних мостоподібних протезів; суцільнолитих мостоподібних протезів, металокерамічних мостоподібних протезів, адгезивних
78. Помилки та можливі ускладнення незнімного протезування
79. Показання та протипоказання до виготовлення різних конструкцій часткових знімних протезів (пластинкових, бюгельних, комбінованих)
80. Біомеханіка функціонування часткового знімного протеза. Розподіл жувального навантаження при ортопедичному лікуванні знімними протезами з різними системами фіксації (гнутий утримуючий кламер, опорно-утримуючий литий кламер, телескопічні коронки, замкові кріплення)
81. Анатомо-фізіологічні особливості ротової порожнини при частковій втраті зубів
82. Вибір та обґрунтування конструкцій часткових знімних протезів при включених та дистально не обмежених дефектах зубних рядів
83. Отримання відбитків при виготовленні часткових знімних протезів. Вимоги до відбитків
84. Методи фіксації часткових знімних протезів. Роль біофізичних та механічних методів укріплення знімних протезів
85. Опорні зуби, їх значення для фіксації протезів. Кламерна лінія. Точкове, лінійне та площинне укріплення протезів. Вибір опорних зубів
86. Класифікація кламерів. Способи з'єднання кламерів з протезами
87. Значення елементів анатомічної ретенції для фіксації часткових знімних протезів. Безкламерні протези. Показання до їх застосування
88. Визначення та фіксація центральної оклюзії при I та II групах дефектів зубних рядів
89. Визначення та фіксація центральної оклюзії при III групі дефектів зубних рядів
90. Вибір конструкції зубного протезу при наявності одного зуба на верхній або нижній щелепах
91. Лабораторні етапи виготовлення часткових знімних протезів. Матеріали, які для цього використовуються

92. Показання до виготовлення часткових знімних протезів з металевим базисом. Клініко-лабораторні етапи виготовлення
93. Литво металевих каркасів. Сплави металів. Компенсація усадки металів
94. Заміщення дефектів зубних рядів бюгельними протезами. Показання та протипоказання до виготовлення бюгельних протезів. Конструктивні елементи бюгельних протезів та їх значення
95. Діагностичні моделі. Вимоги до них, правила виготовлення. Планування конструкції бюгельних протезів
96. Паралелометрія. Мета, завдання. Способи проведення паралелометрії. Вибір опорних зубів
97. Етапи проведення паралелометрії
98. Кламери. Показання до їх застосування. Класифікація. Складові частини кламерів
99. Система кламерів Нея. Показання до застосування різних типів кламерів
100. Атачмени. Класифікація. Показання до використання
101. Литво каркасів бюгельних протезів на вогнетривких моделях. Дублювання моделей. Матеріали для дублювання
102. Компенсація усадки металів. Формовочні маси. Сплави металів для виготовлення бюгельних протезів
103. Форма, розмір та положення дуги бюгельного протезу на верхній та нижній щелепах в залежності від топографії дефекту зубного ряду
104. Припасування каркасу бюгельного протезу. Вимоги до суцільнолитого каркаса.
105. Накладання і корекція часткового знімного протеза
106. Механізм та терміни адаптації до часткових знімних протезів. Правила користування частковими знімними протезами
107. Вплив знімних протезів на тканини ротової порожнини. Діагностика, клініка та лікування протезних стоматитів
108. Способи постановки зубів при частковому знімному протезуванні
109. Штучні зуби. Способи виготовлення, матеріали. Правила підбору штучних зубів для постановки у знімні протези
110. Правила постановки штучних зубів. Фіксація в базисі знімного протеза
111. Компресійне пресування пластмас. Матеріали, обладнання. Методи гіпсування моделей в кювету, пакування пластмаси
112. Пакування пластмаси методом ливарного пресування. Гіпсування моделей в кювету. Властивості пластмаси для пакування
113. Стадії полімеризації пластмас. Підготовка пластмаси до пакування
114. Режими полімеризації. Ізоляційні матеріали
115. Лабораторні етапи виготовлення часткових знімних протезів з термопластичних матеріалів. Порівняльна характеристика протезів з пластмасовим та термопластичним базисом
116. Матеріали, що застосовуються для виготовлення базисів знімних протезів. Акрилові пластмаси. Термопластичні матеріали. Склад, спосіб застосування. Позитивні та негативні властивості
117. Оцінка якості полімеризації базисних матеріалів. Пористість, види, причини виникнення та способи усунення
118. Особливості отримання відбитків, виготовлення робочої моделі та реєстрація центральної оклюзії
119. Помилки та ускладнення при відновленні дефектів зубних рядів частковими знімними протезами
120. Етіологія і патогенез стирання твердих тканин зубів. Морфологічні особливості зубів людини в нормі і при їх патологічному стиранні
121. Клінічні прояви патологічного стирання зубів. Класифікації патологічного стирання зубів (Грозовського, Курляндського, Гаврилова, Бушана)
122. Діагностика патологічного стирання твердих тканин зубів. (компенсована та декомпенсована форми)
123. Ускладнення при патологічному стиранні зубів, яка супроводжується зниженням міжальвеолярної висоти та дисфункцією СНЩС
124. Ортопедичне лікування патологічного стирання твердих тканин зубів в залежності від клінічних форм та ускладнень
125. Анатомо-фізіологічна характеристика жувального апарату при захворюваннях на пародонтит та пародонтоз

126. Класифікація захворювань тканини пародонту
127. Обстеження хворого на пародонтит та пародонтоз
128. Одонтопародонтограма Курляндського: поняття про функціональну патологію; резервна та залишкова потужність пародонту
129. Види стабілізації зубних рядів. Біомеханічні основи шинування зубів
130. Задачі ортопедичних втручань в комплексному лікуванні захворювань пародонту
131. Попередня підготовка зубних рядів перед протезуванням. Тимчасове шинування
132. Етіологія, діагностика, клініка та ортопедичні методи лікування локалізованого пародонтита
133. Знімні та незнімні конструкції зубних протезів в комплексному лікуванні локалізованого пародонтита
134. Етіологія, діагностика, клініка та ортопедичні методи лікування генералізованого пародонти та і пародонтоза
135. Показання та клініко-технологічні етапи виготовлення незнімних суцільнолитих шин та шин-протезів
136. Безпосереднє протезування. Показання, клініко-технологічні етапи виготовлення та використання безпосередніх протезів
137. Помилки та ускладнення при лікуванні хворих на пародонтит і пародонтоз
138. Дослідження оклюзійно-артикуляційних співвідношень. Показання, послідовність та методи вибіркового зішліфування зубів
139. Види суперконтактів. Суперконтакти на робочій та балансуєчій стороні
140. Вибіркове зішліфування для профілактики функціонального перенавантаження зубів
141. Часткова відсутність зубів яка ускладнена деформацією зубних рядів; морфологічні та функціональні зміни зубощелепного апарату
142. Механізми утворення зубощелепних деформацій. Клінічні форми деформацій, які виникли внаслідок часткової відсутності зубів. Теорія артикуляційної рівноваги
143. Підготовка зубощелепної системи до протезування при наявності зубощелепних деформацій (протетична, хірургічна, ортодонтична
144. Клінічні та морфологічні особливості зубощелепної системи при повній відсутності зубів
145. Класифікації атрофії альвеолярного відростка. (за Шредером, Келлером, Оксманом)
146. Методи фіксації протезів на беззубих щелепах
147. Методи отримання функціональних відбитків з беззубих щелеп
148. Визначення центрального співвідношення щелеп при повній відсутності зубів
149. Постановка зубів в повних протезах
150. Перевірка конструкції та накладання повних знімних протезів. Механізм адаптації до повних протезів
151. Класифікація беззубих щелеп. Морфологічні особливості будови беззубих щелеп, які слід враховувати при виготовленні повних знімних протезів
152. Класифікація піддатливості слизової оболонки беззубих щелеп (Люнд, Супле). Буферні зони за Гавриловим. Значення для вибору методики отримання відбитків
153. Рухома, нерухома, пасивно рухома слизова оболонка. Перехідна складка. Нейтральна зона. Топографія нейтральної зони на верхній та нижній щелепах
154. Анатомічні особливості беззубих щелеп, які мають значення для фіксації пластинкових знімних протезів
155. Класифікація відбитків для виготовлення повних знімних протезів (за висотою країв, ступенем відтиснення слизової оболонки). Відбиткові маси, їх властивості, показання до застосування
156. Межі протезного ложа при виготовленні повних знімних протезів. Поняття про «клапанну зону», її топографія
157. Фіксація, стабілізація, рівновага повних знімних протезів та фактори, що їх забезпечують
158. Методи отримання функціональних відбитків беззубих щелеп
159. Одномоментний спосіб виготовлення індивідуальних воскових ложок на верхню та нижню щелепи. Методика отримання за їх допомогою функціональних відбитків (метод Василенка)
160. Методика функціонального відбитка за Гербстом. Функціональні проби, їх клінічне обґрунтування
161. Виготовлення жорстких індивідуальних ложок. Припасування індивідуальних ложок за методикою Гербста на верхню та нижню щелепи (функціональні проби)
162. Компресійні та декомпресійні відбитки. Обґрунтування їх отримання

163. Методика отримання функціональних відбитків під жувальним тиском. Показання до застосування
164. Методи отримання відбитка з диференційованим тиском на слизову оболонку
165. Визначення центрального співвідношення щелеп при повній відсутності зубів
166. Правила виготовлення та вимоги до воскових шаблонів з оклюзійними валиками
167. Визначення протетичної площини при визначенні центрального співвідношення
168. Анатомічний та антропометричний методи визначення міжальвеолярної висоти
169. Анатомо-фізіологічний метод визначення міжальвеолярної висоти (висоти прикусу)
170. Естетичні та функціональні порушення при змінах міжальвеолярної висоти
171. Фіксація нижньої щелепи в нейтральному положенні. Проби
172. Перевірка правильності визначення центрального співвідношення щелеп
173. Орієнтири для встановлення штучних зубів
174. Класифікація апаратів, що відтворюють рухи нижньої щелепи
175. Суглобова теорія артикуляції (Гізі, Ганау, Бонвіль)
176. Сферична теорія артикуляції (Монсон, Сапожніков)
177. Позаротові методи реєстрації індивідуальних рухів нижньої щелепи. (аксіографія)
178. Методика Ефрона, Катца, Гельфанда
179. Постановка штучних зубів у повних протезах
180. Анатомічна постановка зубів
181. Постановка зубів за М.Е. Васильєвим
182. Постановка зубів за сферичною поверхнею
183. Перевірка конструкції повних знімних протезів
184. Накладання повних протезів. Адаптація. Правила та рекомендації щодо користування повними протезами
185. Патологічний вплив матеріалів, що застосовуються в ортопедичній стоматології. Диференційна діагностика, лікування та профілактика
186. Етіологія та патогенез дисфункцій СНЩС. Провідні клінічні симптоми та синдроми при дисфункціях СНЩС (оклюзійно-артикуляційний синдром, нервово-м'язовий синдром, звичний підвивих, вивих, стійке функціональне зміщення нижньої щелепи, прикус, який знижується)
187. Клінічні ознаки дисфункційних станів. Індекс дисфункції Melkimo. Дані клінічних та спеціальних (додаткових) методів при різних клінічних варіантах перебігу та ускладнення
188. Методи ортопедичного лікування. Капи, їх класифікація, показання до застосування. Профілактика дисфункцій СНЩС
189. Організація стоматологічної допомоги при надзвичайних станах. Основні принципи етапного лікування поранених
190. Обсяг ортопедичної допомоги. Етапи евакуації, види та обсяг мед. допомоги. Зубне протезування хворих з ураженнями ЩЛД
191. Загальна характеристика щелепно-лицьових апаратів, їх класифікації, конструкційні особливості. Розподіл апаратів за функцією, лікувальним значенням, за місцем прикріплення
192. Види транспортних шин. Лігатурне зв'язування зубів
193. Етіологія та патогенез мікростоми. Зубні протези при мікростомії
194. Особливості отримання відбитків у хворих з мікростомією. Розбірні протези, а також протези, що складаються. Техніка виготовлення протеза, що складається. Техніка виготовлення розбірного протеза
195. Класифікація переломів верхньої та нижньої щелеп. Особливості та механізм зміщення відламків нижньої щелепи в залежності від локалізації лінії перелому та його виду
196. Особливості травматичних пошкоджень щелепно-лищевої ділянки. Невогнепальні та вогнепальні пошкодження
197. Транспортні шини. Лігатурне зв'язування. Види. Показання для застосування
198. Етіологія та клініка мікростомії. Зубне протезування щелепно-лицевих поранених при мікростомії. Особливості отримання відбитків та виготовлення конструкцій протезів

Перелік практичних навичок, що підлягають перевірці під час проведення підсумкового модульного контролю з ортопедичної стоматології.

Семестр 9 «Ортопедичні методи лікування захворювань зубощелепного апарату»

1. Провести обстеження пацієнта. Встановити попередній та остаточний діагноз на підставі даних обстеження (клінічних і лабораторних)
2. Запропонувати план ортопедичного лікування
3. Запропонувати план підготовки порожнини рота пацієнта до протезування
4. Отримати анатомічний відбиток з нижньої та верхньої щелеп
5. Зафіксувати центральну оклюзію при II групі дефектів
6. Визначити та зафіксувати центральне співвідношення щелеп при III групі дефектів
7. Препарування зубів під суцільнолиту комбіновану коронку
8. Припасувати штучні коронки
9. Перевірка конструкції мостоподібного протеза
10. Припасувати суцільнолитий мостоподібний протез
11. Фіксація коронок та мостоподібних протезів
12. Перевірка конструкції часткового знімного протезу
13. Здати часткові знімні протези
14. Корекція часткових знімних протезів.
15. Оцінити діагностичну модель в паралелометрі та спланувати конструкцію бюгельного протеза на діагностичній моделі
16. Припасувати каркас бюгельного протеза
17. Здати бюгельний протез
18. Вибір конструкції мостоподібного протеза
19. Підготувати корінь зуба для виготовлення литої штифтової кукси та провести моделювання кукси
20. Проаналізувати одонтопарадонтोगраму пацієнта
21. Провести вибіркове зішліфування зубів
22. Оклюдограма
23. Зняття коронок
24. Одержання відбитків для виготовлення суцільнолитих незнімних конструкцій
25. Отримати відбиток відкритою ложкою
26. Препарування зубів під вкладки
27. Препарування зубів під вініри
28. Фіксація вкладок вкладок та вінірів

Семестр 10 «Субординатура»

1. Провести обстеження пацієнта. Встановити попередній та остаточний діагноз на підставі даних обстеження (клінічних і лабораторних)
2. Запропонувати план ортопедичного лікування
3. Запропонувати план підготовки порожнини рота пацієнта до протезування
4. Отримати анатомічний відбиток з нижньої та верхньої щелеп
5. Припасування жорсткої ложки та отримання функціональних відбитків при повній відсутності зубів
6. Зафіксувати центральну оклюзію при II групі дефектів. Визначити та зафіксувати центральне співвідношення щелеп при III групі та IV групі дефектів
7. Знеболення при препаруванні зубів
8. Препарування зубів під металеву штамповану коронку
9. Препарування зубів під суцільнолиту комбіновану коронку
10. Припасувати штучні коронки
11. Перевірка конструкції мостоподібного протеза
12. Припасувати суцільнолитий мостоподібний протез
13. Фіксація коронок та мостоподібних протезів
14. Перевірка конструкції часткового та повного знімного протеза

15. Здати часткові або повні знімні протези
16. Корекція часткових або повних знімних протезів
17. Оцінити діагностичну модель в паралеломері та спланувати конструкцію бюгельного протеза на діагностичній моделі
18. Припасувати каркас бюгельного протеза
19. Здати бюгельний протез
20. Постановка зубів за методикою Васильєва
21. Вибір конструкції мостоподібного протеза
22. Лігатурне зв'язування зубів за Айві та Лімбергом
23. Підготувати корінь зуба для виготовлення литої штифтової кукси та провести моделювання кукси
24. Проаналізувати одонтопарадонтोगраму пацієнта
25. Провести вибіркоче зішліфування зубів
26. Вирівнювання оклюзійної кривої засобом зішліфування зубів
27. Вирівнювання оклюзійної кривої ортодонтичним засобом
28. Оклюдограма
29. Зняття коронок
30. Одержання відбитків для виготовлення суцільнолитих незнімних конструкцій
31. Протезування з використанням імплантатів
32. Препарування зубів під вкладки
33. Препарування зубів під вініри
34. Фіксація вкладок вінірів.

**ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК, ЩО ПІДЛЯГАЮТЬ
ПЕРЕВІРЦІ ПІД ЧАС СКЛАДАННЯ ПРАКТИЧНО-ОРІЄНТОВАНОГО ДЕРЖАВНОГО ІСПИТУ З
ОРТОПЕДИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ**

1. Провести обстеження пацієнта. Встановити попередній та остаточний діагноз на підставі даних обстеження (клінічних і лабораторних)
2. Запропонувати план ортопедичного лікування
3. Запропонувати план підготовки порожнини рота пацієнта до протезування
4. Отримати анатомічний відбиток з нижньої та верхньої щелеп
5. Припасування жорсткої ложки та отримання функціональних відбитків при повній відсутності зубів
6. Зафіксувати центральну оклюзію при II групі дефектів. Визначити та зафіксувати центральне співвідношення щелеп при III групі та IV групі дефектів
7. Знеболення при препаруванні зубів
8. Препарування зубів під металеву штамповану коронку
9. Препарування зубів під суцільнолиту комбіновану коронку
10. Припасувати штучні коронки
11. Перевірка конструкції мостоподібного протеза
12. Припасувати суцільнолитий мостоподібний протез
13. Фіксація коронок та мостоподібних протезів
14. Перевірка конструкції часткового та повного знімного протеза
15. Здати часткові або повні знімні протези
16. Корекція часткових або повних знімних протезів
17. Оцінити діагностичну модель в паралеломері та спланувати конструкцію бюгельного протеза на діагностичній моделі
18. Припасувати каркас бюгельного протеза
19. Здати бюгельний протез
20. Постановка зубів за методикою Васильєва
21. Вибір конструкції мостоподібного протеза
22. Лігатурне зв'язування зубів за Айві та Лімбергом

23. Підготувати корінь зуба для виготовлення литої штифтової кукси та провести моделювання кукси
24. Проаналізувати одонтопарадонтограму пацієнта
25. Провести вибіркове зішліфування зубів
26. Вирівнювання оклюзійної кривої засобом зішліфування зубів
27. Вирівнювання оклюзійної кривої ортодонтичним засобом
28. Оклюдограма
29. Зняття коронок
30. Одержання відбитків для виготовлення суцільнолитих незнімних конструкцій
31. Протезування з використанням імплантатів
32. Препарування зубів під вкладки
33. Препарування зубів під вініри
34. Фіксація вкладок вінірів

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ДИФЕРЕНЦІЙНОГО ЗАЛІКУ З ДИСЦИПЛІНИ «ОРТОПЕДИЧНА СТОМАТОЛОГІЯ» ПРОГРАМА

диференційованого заліку з ортопедичної стоматології для студентів 5 курсу стоматологічного факультету

1. Біомеханіка нижньої щелепи.
2. Морфологічні та функціональні зміни в СНЩС при підвищеній стертості зубів.
3. Препарування зубів під вініри, що виготовляються за методикою CEREC.
4. Етіологія і патогенез підвищеної стертості твердих тканин зубів.
5. Біологічні та клінічні обґрунтування вибору методу лікування бюгельними протезами. Частини конструкції бюгельного протеза та їх характеристика.
6. Проблема стабілізації знімних пластинкових протезних конструкцій на ложах при повній адентії, їх практичне значення. Закони артикуляції Бонвіля, Гізі та ін.
7. Клінічна картина компенсованої форми підвищеної стертості.
8. Часткова адентія. Вибір опорних зубів для кламмерної фіксації. Визначення меж базису. Підбір штучних зубів і метод їх постановки.
9. Відбитки протезного ложа. Класифікація. Відмінність функціонального відбитка від анатомічного. Методи отримання функціонального відбитка.
10. Припасування та накладання бюгельного протеза. Фази адаптації. Гігієнічні основи зберігання протезів.
11. Обстеження хворого з повною адентією. Формулювання діагнозу. Оформлення історії хвороби.
12. Методи підготовки стоматологічного хворого до ортопедичного лікування. Основи медичної етики і деонтології.
13. Методи виготовлення вкладок. Клініко-лабораторні етапи лікування фарфоровими вкладками.
14. Захворювання тканин пародонту. Клініка. Показання до шинування рухливих зубів незнімними конструкціями. Конструкції шин. Клінічні та лабораторні етапи лікування коронковими і колпачковими конструкціями.
15. Види патологічних прикусів, їх характеристика.
16. Часткові знімні пластинкові конструкції. Терміни ортопедичного лікування. Види протезів та їх характеристика.
17. Види стабілізації зубних рядів при генералізованих формах пародонтиту. Конструкції знімних шин. Клінічні та лабораторні етапи лікування.
18. Рентгенологічна картина захворювань СНЩС.
19. Ортопедичні методи лікування пародонту: тимчасове шинування, ортодонтичне лікування, безпосереднє протезування та шинування, постійне шинування.
20. Будова і функції СНЩС.
21. Конструктивні особливості капп, застосовуваних для перебудови м'язотатичних рефлексів, їх значення.

22. Методика отримання відбитків еластичними матеріалами як етап лікування шинами-протезами. Можливі ускладнення. Невідкладна допомога. Профілактика.
23. Технологія виготовлення суцільнолитих каркасів бюгельних протезів. Клініко-лабораторні етапи лікування.
24. Клінічна картина компенсованої форми підвищеної стертості.
25. Часткова адентія. Вибір опорних зубів для кламмерної фіксації. Визначення меж базису. Підбір штучних зубів і метод їх постановки.
26. Відбитки протезного ложа. Класифікація. Відмінність функціонального відбитка від анатомічного. Методи отримання функціонального відбитка.
27. Поняття "оклюзія", "артикуляція". Травматична оклюзія та її вплив на тканини пародонту. Травматичні вузли. Клініка. Діагностика. Ортопедичне лікування.
28. Показання до застосування штифтових конструкцій зубів.
29. Причини виникнення запальних процесів слизової оболонки під проміжною частиною мостоподібного протеза та у краю опорних коронок. Показання до видалення незнімного мостоподібного протеза. Методика.
30. Обстеження хворого із захворюваннями пародонту. Одонтопародонтограма. Аналіз і її роль при комплексному лікуванні захворювань пародонту.
31. Клініко-лабораторні етапи лікування металлопластмасовими коронками.
32. Методика визначення феномену Хрістенсена і його усунення при визначенні центрального співвідношення.
33. Біомеханічні основи шинування.
34. Перевірка конструкції і методика фіксації /цементування/ мостоподібних протезів. Причини расцементирования мостовидного протеза. Профілактика.
35. Фіксуєчі елементи бюгельних протезів. Характеристика. Кламерна система Нея. Вибір кламерів залежно від дефектів зубного ряду та стану тканин пародонту.
36. Особливості обстеження хворих з захворюваннями пародонту.
37. Часткова адентія. Види зубних протезів. Порівняльна характеристика їх позитивних і негативних властивостей.
38. Можливі ускладнення при користуванні знімними пластмасовими протезами. Методи лагодження базису, приварки зуба, перебазировка, переартикуляція.
39. Клінічна картина декомпенсованої форми підвищеної стертості.
40. Мостовидні протези з нержавіючої сталі з комбінованою проміжною частиною. Характеристика. Показання до виготовлення. Клініко-лабораторні етапи ортопедичного лікування.
41. Конструкції мостоподібних протезів і їх вибір залежно від характеру патології зубо-щелепної системи.
42. Методи фіксації і стабілізації повних знімних пластинкових протезів і чинники, що їх забезпечують.
43. Класифікація функціональних відбитків за ступенем віджимання слизової оболонки. Методика отримання функціонально-присмоктуючих відбитків в умовах використання сили жувальних м'язів.
44. Диференціальна діагностика захворювань СНЩС.
45. Особливості конструювання часткового пластиночного протезу в залежності від локалізації дефекту зубного ряду та анатомії щелепи.
46. Локалізована форма пародонтиту. Ортопедичні методи лікування. Показання. Конструкції шин.
47. Прикус. Визначення. Класифікація. Функціонально-морфологічна характеристика ортогнатичного прикусу.
48. Клінічні та лабораторні етапи лікування хворих з повною адентією пластинковими протезами.
49. Клініка і діагностика пародонтитів, ускладнених зниженням висоти і деформацією прикусу. Принципи профілактики і ортопедичного лікування.
50. Біомеханіка бюгельного протеза: статика і динаміка "включеного" і "кінцевого" сидла. Види з'єднання кламерів з каркасом.
51. Анатомічна постановка зубів. Способи індивідуалізації постановки зубів в повних знімних протезах.
52. Класифікація знімних і незнімних шин.
53. Мотивація методики безпосереднього протезування. Функції безпосереднього протеза.

54. Коронки під опорно-утримуючі кламмери і атачмени. Характеристика. Показання до застосування телескопічних коронок. Особливості препарування зубів для даних видів фіксуючих елементів.
55. Диспансерний облік хворих з захворюваннями пародонту.
56. Клінічні й клініко-лабораторні методики перетворення знімних безпосередніх протезів.
57. Методи визначення та фіксації центральної оклюзії при лікуванні мостоподібними конструкціями.
58. Конструювання штучних зубних рядів в артикуляторі і окклюдаторі по склу і за індивідуальними окклюдійними кривими. Порівняльна характеристика методів постановки.
59. Ортопедичне лікування парафункцій мимічних, жувальних м'язів і м'язів мови.
60. Порівняльна характеристика конструкції бюгельних протезів при I, II, III класах дефектів зубних рядів за Кеннеді.
61. Накладення повної пластинкової конструкції на протезне ложе. Рекомендації хворому щодо користування відповідно з періодами адаптації. Методика корекції артикуляції.
62. Матеріали для фіксації незнімних протезів. Характеристика. Методика приготування цементу для фіксації незнімних протезів. Можливі ускладнення, причини і профілактика.
63. Можливі ускладнення при лікуванні бюгельними протезами. Причини. Профілактика.
64. Функціональна патологія за В. Ю. Курляндским. Види травматичних вузлів. Ортопедичне лікування. Методика вибіркової пришліфовки зубів.
65. Ортопедичне лікування артрозів СНЩС.
66. Планування конструкції каркасу бюгельного протезу в залежності від локалізації і протяжності дефекту зубного ряду та анатомічних особливостей протезного ложа.
67. Одонтопародонтографія у осіб при захворюваннях пародонту. Фізіологічні основи, аналіз одонтопародонтограмми. Переваги і недоліки.
68. Режим полімеризації пластмас в безводному середовищі під тиском повітря.
69. Фіксація часткових знімних протезів. Кламери та їх характеристика. Кламерні лінії.
70. Пародонтоз і пародонтит. Клініка. Диференційна діагностика. Показання до шинування рухливих зубів знімними конструкціями.
71. Типи беззубих щелеп. Фактори, які сприяють розвитку атрофії та їх профілактика. Класифікація.
72. Ортопедичне лікування в комплексній терапії пародонтиту і пародонтозу. Класифікація шин.
73. Методи комплексного лікування підвищеної стертості.
74. Лікування з повною адентією протезами з фарфоровими зубами. Показання. Позитивні та негативні властивості.
75. Організація робочого місця стоматолога-ортопеда, техніка безпеки, основи гігієни праці та профілактика професійних захворювань лікаря-стоматолога. Амбулаторний прийом хворих у відділенні ортопедичної стоматології.
76. Незнімні мостоподібні протези з комбінованою проміжною частиною. Характеристика, показання до виготовлення. Клініко-лабораторні етапи лікування.
77. Визначення центральної оклюзії при I, II, III і IV групах дефектів за Бетельманом.
78. Альгінатні відбиткові матеріали. Характеристика. Методика отримання відбитків і відливання гіпсових моделей.
79. Коронки з порцеляни. Характеристика. Конструкційні матеріали. Показання до застосування. Клініко-лабораторні етапи ортопедичного лікування.
80. Безпосереднє протезування дефектів зубних рядів хворих із захворюваннями пародонту. Показання, технологія здійснення, профілактична значимість методу.
81. Класифікація захворювань СНЩС.
82. Куксові вкладки зі штифтом. Характеристика. Показання до виготовлення. Клініко-лабораторні етапи виготовлення.
83. Клініко-лабораторні етапи лікування часткової втрати зубів знімними пластиночними конструкціями.
84. Термопластичні відбиткові матеріали. Характеристика. Методика отримання відбитків протезного ложа і відливання гіпсових моделей.
85. Підготовка надясенної кукси кореневої частини зуба залежно від конструкції коронки зі штифтом. Ускладнення. Причини. Профілактика.
86. Функціональна жувальна проба за С. Е. Гельманом. Методика проведення.

87. Комбінований метод виготовлення вкладки. Клініко-лабораторні етапи ортопедичного лікування пластмасовими вкладками.
88. Накладання часткових знімних пластинчастих конструкцій на протезне ложе. Методика їх корекції. Рекомендації хворому. Фази адаптації до зубних протезів.
89. Загальні принципи, особливості та естетичні аспекти препарування при виготовленні вінірів.
90. Особливості конструювання незнімних мостоподібних протезів в залежності від дефекту зубного ряду, стану опорних зубів і їх антагоністів.
91. Клінічна картина генералізованої форми підвищеної стертості.
92. Особливості препарування опорних зубів для виготовлення мостовидного протеза. Вимоги, що пред'являються до кукси зубів під опорні елементи мостовидного протеза. Можливі ускладнення. Причини. Профілактика.
93. Класифікація клінічних форм підвищеної стертості.
94. Комбіновані коронки. Характеристика. Конструкційні матеріали. Показання до застосування. Клінічні та лабораторні етапи ортопедичного лікування.
95. Апарати, які відтворюють рухи нижньої щелепи.
96. Тотальний дефект коронкової частини зуба. Етіологія. Патогенез. Клініка. Показання до лікування штифтовими конструкціями.
97. Клінічні та лабораторні етапи лікування пацієнтів при частковій адентії безпосередніми протезами.
98. Основні анатомічно орієнтовані групи зубів та їх анатомо-функціональна характеристика.
99. Методика препарування зуба для повної металевої штампованої коронки і знеболювання. Вимоги, що пред'являються до кукси відпрепарованого зуба.
100. Можливі ускладнення при користуванні частковими пластинковими протезами. Методика перенесення кламера, приварки зуба. Корекція артикуляції, перебазування і лагодження базису.
101. Деформації зубних рядів і прикусу при частковій відсутності зубів. Патогенез, клініка.
102. Штифтовий зуб за Річмондом. Характеристика. Показання до виготовлення. Клініко-лабораторні етапи виготовлення.
103. Медичний гіпс. Характеристика та методика застосування гіпсу для відбитків і моделей протезного ложа. Етапи отримання гіпсового відбитка і моделі.
104. Методика препарування зуба для пластмасових і порцелянових коронок. Вимоги. Можливі ускладнення. Причини. Профілактика.
105. Методи ортопедичного лікування в комплексній терапії захворювань пародонту. Показання. Мета. Завдання.
106. Етіологія і патогенез захворювань СНЩС.
107. Пластмасові коронки. Характеристика. Показання до застосування. Конструкційний матеріал для коронок. Клінічні та лабораторні етапи ортопедичного лікування.
108. Базисні пластмаси. Характеристика і методика приготування базисної пластмаси для полімеризації. Стадії /фази/ полімеризації. Різновиди пористості пластмаси, причини, профілактика.
109. Металокерамічні мостоподібні протези. Характеристика, показання до виготовлення. Клініко-лабораторні етапи лікування.
110. Диференційна діагностика захворювань СНЩС.
111. Анатомо-функціональна будова пародонту. Функція і витривалість пародонту до жувального тиску. Резервні сили пародонту.
112. Штучні коронки. Класифікація. Показання до застосування. Вимоги, що пред'являються до штучних коронок.
113. Класифікація деформацій зубних рядів і прикусу при частковій відсутності зубів.
114. Поняття про стоматологічне матеріалознавство. Класифікація. Медикобіологічні, фізико-механічні та технологічні вимоги
115. Металокерамічні коронки. Характеристика. Показання до виготовлення. Клінічні та лабораторні етапи ортопедичного лікування.
116. Показання до лікування захворювань пародонту знімними конструкціями шин, логічна послідовність клінічних і лабораторних етапів.
117. Прямі й непрямі вініри, показання до виготовлення.

118. Методика фіксації вкладки в порожнині зуба /цементування/. Можливі ускладнення при фіксації вкладки. Причини. Профілактика.
119. Клінічні та лабораторні етапи лікування хворих із захворюваннями пародонту пластмасовою знімною шиною.
120. Артикуляція. Оклюзія. Види оклюзій та їх характеристика.
121. Правила препарування зубів для незнімних протезів. Інструментарій. Ускладнення. Профілактика. Методика знеболення при препаруванні зубів.
122. Профілактика помилок та ускладнень при одонтопрепаруванні при виготовленні вінірів.
123. Види штифтових зубів. Порівняльна характеристика. Вибір штифтової конструкції в залежності від стану надясенної частини кореня зуба. Вимоги до елементів штифтових зубів.
124. Показання до використання сучасного методу тимчасового шинування зубів, логічна послідовність клінічних і лабораторних етапів лікування. Використання системи Fiber Splint.
125. Анатомія зубних рядів, їх форма і будова на верхній і нижній щелепах. Фактори, що забезпечують стійкість зубів.
126. Повні штамповані коронки. Характеристика. Показання до застосування. Клініко-лабораторні етапи ортопедичного лікування.
127. Класифікація локалізації порожнин в коронках зубів. Показання до лікування вкладками. Порівняльна характеристика методів заміщення дефектів коронок, вкладок і пломбами.
128. Звичні вивихи і підвивихи нижньої щелепи. Етіологія, клініка, рентгенологічна картина.
129. Прямий метод виготовлення вкладки. Клініко-лабораторні етапи ортопедичного лікування литими /металевими/ вкладками.
130. Клінічні та лабораторні етапи лікування захворювань пародонту незнімними тимчасовими шинами.
131. Етапи одонтопрепарування при виготовленні вінірів та інструментарій.
132. Фізіологічні резерви пародонту. Причини функціональної перевантаження опорних зубів або зубів-антагоністів при лікуванні мостовидними протезами. Профілактика.
133. Клінічні та лабораторні етапи лікування хворих з повною адентією на одній щелепі знімним функціонально-присмоктуючим протезом.
134. Анатомія особи та його вікові особливості. Антропометричні закономірності. Фізіологічний спокій нижньої щелепи.
135. Дефекти твердих тканин зубів. Етіологія. Патогенез. Клініка. Показання до ортопедичного лікування. Види протезів.
136. Особливості клінічної картини генералізованого пародонтиту: варіанти порушень прикусу.
137. Критерії оцінки якості препарування зубів під вініри.
138. Штифтовий зуб за Ільїною-Маркосян. Характеристика. Показання до виготовлення. Клініко-лабораторні етапи виготовлення.
139. Заміна воскових репродукцій протезів базисної пластмасою. Методика. Режим полімеризації. Види пористості. Причини. Профілактика.

3.4. Індивідуальні завдання (затверджений на засіданні кафедри перелік з визначенням кількості балів за їх виконання, які можуть додаватись, як заохочувальні):

Видами індивідуальної науково-дослідницької роботи здобувачів освіти є підготовка доповідей та презентацій відповідно до тематичного плану модулю, а також участь у роботі наукового студентського гуртка з ортопедичної стоматології.

3.5. Інші заохочення

Оцінювання індивідуальних завдань здобувача освіти (далі - ІЗЗ) сприяють більш поглибленому вивченню здобувачем освіти теоретичного матеріалу, формуванню вмінь використання знань для вирішення відповідних практичних завдань. ІЗЗ виконується здобувачем освіти самостійно із одержанням необхідних консультацій з боку науково-педагогічного працівника.

- доповідь реферата студента на практичному занятті 0 – 2 бали;
- доповідь з презентацією на практичному занятті 0 – 3 бали,

- доповідь на науково-практичних конференціях кафедри, університету, написання тез, статей 0 – 5 балів;
- участь у Всеукраїнській олімпіаді – 5 – 10 балів

ІЗЗ оцінюються в балах (не більше 10), що додаються до балів, набраних за ЗНД по закінченню вивчення дисципліни, при проведенні «заліку».

Загальна сума балів за ЗНД та ІЗЗ не може перевищувати 200 балів.

3.6. Правила оскарження оцінки

Оскарження отриманої здобувачем вищої освіти оцінки здійснюється згідно

«Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю здобувачів освіти ХНМУ», затвердженого Наказом ХНМУ від 30.09.2020 №252.

4. ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Щоб успішно пройти відповідний курс необхідно регулярно відвідувати практичні заняття; мати теоретичну підготовку до практичних занять згідно тематики; не спізнюватися і не пропускати заняття; виконувати всі необхідні завдання і працювати кожного заняття; вміти працювати з партнером або в складі групи; звертатися до кураторів курсу з різних питань за тематикою занять і отримувати її, коли Ви її потребуєте.

Здобувачі освіти можуть обговорювати різні завдання, але їх виконання - строго індивідуально. Не допускаються списування, використання різного роду програмних засобів, підказки, користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими електронними гаджетами під час заняття з метою, не пов'язаною з навчальним процесом. Не допускаються запізнення студентів на практичні заняття.

Здобувачі освіти з особливими потребами можуть зустрічатися з науково-педагогічним працівником або попередити його до початку занять, на прохання здобувача освіти це може зробити староста групи. Якщо у Вас виникнуть будь-які питання, будь ласка, контакуйте з науково-педагогічним працівником.

Заохочується участь здобувачів освіти у проведенні наукових досліджень та конференціях за даною тематикою.

Усі здобувачі освіти ХНМУ захищені Положенням про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у Харківському національному медичному університеті, розроблено з метою визначення дієвого механізму врегулювання конфліктних ситуацій, пов'язаних із дискримінацією та сексуальними домаганнями. Дане Положення розроблено на підставі таких нормативно-правових актів України: Конституція України; Закону України «Про освіту»; Закону України «Про вищу освіту»; Закону України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні»; Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків»; Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод; Конвенція про боротьбу з дискримінацією в галузі освіти; Конвенція про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок; Загальна рекомендація № 25 до параграфу 1 статті 4 Конвенції про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок; Зауваження загального порядку № 16 (2005) «Рівне для чоловіків та жінок право користування економічними, соціальними і культурними правами» (стаття 3 Міжнародного пакту економічних, соціальних і культурних прав; Комітет з економічних, соціальних та культурних прав ООН); Рекомендації щодо виховання в дусі міжнародного взаєморозуміння, співробітництва і миру та виховання в дусі поваги до прав людини і основних свобод (ЮНЕСКО); Концепція Державної соціальної програми забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2021 року. Харківський національний медичний університет забезпечує навчання та роботу, що є вільними від дискримінації, сексуальних домагань, залякувань чи експлуатації. Університет визнає важливість конфіденційності. Всі особи, відповідальні за здійснення цієї політики (співробітники/-ці деканатів, факультетів, інститутів та Центру гендерної освіти, члени студентського самоврядування та етичного комітету, проректор з науково-педагогічної роботи), дотримуються конфіденційності щодо осіб, які повідомляють або яких звинувачують у дискримінації або сексуальних домаганнях (за виключенням ситуацій, коли законодавство вимагає розголошення інформації та/або коли розкриття обставин Університетом необхідне для захисту безпеки інших).

ХНМУ створює простір рівних можливостей, вільний від дискримінації будь-якого національного, расового чи етнічного походження, статі, віку, інвалідності, релігії, сексуальної орієнтації, гендерної

приналежності, або сімейного стану. Всі права, привілеї, програми та види діяльності, що надаються здобувачам/-кам освіти або співробітникам/-цям університету, розповсюджуються на всіх без винятку за умови належної кваліфікації. Антидискримінаційна політика та політика протидії сексуальним домаганням ХНМУ підтверджується Кодексом корпоративної етики та Статутом ХНМУ.

Поведінка в аудиторії

Здобувачам освіти важливо дотримуватися правил належної поведінки в університеті. Ці правила є загальними для всіх, вони стосуються також і всього професорсько-викладацького складу та співробітників/-ць, і принципово не відрізняються від загальноприйнятих норм.

Під час занять

- дозволяється:
  - залишати аудиторію на короткий час за потреби та за дозволом науково-педагогічного працівника;
  - пити безалкогольні напої;
  - фотографувати слайди презентацій;
  - брати активну участь у ході заняття).
- заборонено:
  - їсти (за виключенням осіб, особливий медичний стан яких потребує іншого – в цьому випадку необхідне медичне підтвердження);
  - палити, вживати алкогольні і навіть слабоалкогольні напої або наркотичні засоби;
  - нецензурно висловлюватися або вживати слова, які ображають честь і гідність колег та професорсько-викладацького складу;
  - грати в азартні ігри;
  - наносити шкоду матеріально-технічній базі університету (псувати інвентар, обладнання; меблі, стіни, підлоги, засмічувати приміщення і території);
  - галасувати, кричати або прослуховувати гучну музику в аудиторіях і навіть у коридорах під час занять.

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Кафедра ортопедичної стоматології підтримує нульову толерантність до плагіату. Від здобувачів освіти очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

Охорона праці

На першому занятті з курсу буде роз'яснено основні принципи охорони праці шляхом проведення відповідного інструктажу. Очікується, що кожен здобувач вищої освіти має знати, де найближчий до аудиторії евакуаційний вихід, де знаходиться вогнегасник, як їм користуватися тощо.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова:

1. Гасюк П.А., Костенко Є.Я., Мачоган В.Р., Росоловська С.О., Воробець А.Б., Радчук В.Б. Stud Book з ортопедичної стоматології. Тернопіль-Ужгород. 2018. - 369 с.
2. Рожко М.М., Неспрядько В.П., Михайленко Т.Н. та ін. Зубопротезна техніка. – К.: Книга-плюс, 2018. – 604 с.
3. Стоматологія. Підручник. У 2 кн. – Кн. 1 /М.М.Рожко, З.Б.Попович, В.Д.Курєдова та ін.; за ред. Проф. М.М.Рожка. – К.: ВСВ «Медицина», 2020. – 872 с.
4. Гасюк П. А. Альманах з ортопедичної стоматології // П. А. Гасюк, Є. Я. Костенко, В. Р. Мачоган, С. О. Росоловська, А. Б. Воробець // Тернопіль: Богдан – 2018. – 352с.
5. Гасюк П. А. Технологічні аспекти виготовлення ортопедичних конструкцій // П. А. Гасюк, Д. М. Король, С. О. Росоловська, Л. С. Коробейніков, В. Б. Радчук, Р. В. Козак // Тернопіль: ФОП Пархін Р. А. – 2017. – 140с.

6. Король Д. М. Основи бюгельного протезування / Д. М. Король, Д. Д. Кіндій, Л. С. Коробейніков, О. Д. Оджубейська, Р. В. Козак, Т. П. Малюченко // Полтава. – 2019 – 139с.
7. Король М. Д. Стоматологічне матеріалознавство / М. Д. Король, О. Д. Оджубейська, Д. М. Король, І. М. Ткаченко, В. М. Петрушанко, М. О. Рамусь, А. Д. Дорубець, Д. Д. Кіндій, Л. С. Коробейніков // Полтава: ФОП Мирон І. А. – 2018. – 176с.
8. Фастовець О. О. Незнімне зубне протезування: навчально-методичний посібник / О. О. Фастовець, Р. А. Котелевський, С. С. Кобиляк // Дніпро: ДМА. – 2017. – 212с.

Додаткова література

1. Гасюк А. П. Одонтология человека / А. П. Гасюк, П. А. Гасюк, Т. В. Новосельцева // Saarbrücken: LAMBERT Academic Publishing. – 2017. – 181с.

Методичні вказівки:

1. Order of patient's orthopedic treatment stages. Golik V.P., Yanishen I.V., Grishanin G.G., Tomilin V.G., Diudina I.L. 2017 p.
2. <http://repo.knmu.edu.ua/handle/123456789/15536>
3. Заміщення часткових дефектів зубних рядів мостоподібними протезами. Показання та протипоказання. Янішен І.В., Погоріла А.В., Перешивайлова І.О., Шепенко А.Г. – 2017 р.
<http://repo.knmu.edu.ua/handle/123456789/22228>
4. Сучасні методики обстеження стоматологічних пацієнтів. Підготовка порожнини рота перед ортопедичним втручанням. Складання плану лікування стоматологічного пацієнта. Янішен І.В., Перешивайлова І.О., Погоріла А.В., Ярина І.М. - 2018 р.
<http://repo.knmu.edu.ua/handle/123456789/22247>
5. Естетичні коронки: пластмасові, композитні, металевокерамічні, безметалеві. Показання та протипоказання. Янішен І.В., Перешивайлова І.О., Погоріла А.В., Ярина І.М. – 2018 р.
<http://repo.knmu.edu.ua/handle/123456789/22274>

Лекції:

1. Обследование больных в клинике ортопедической стоматологии. Кричка Н. В. -2019 г.;
<http://repo.knmu.edu.ua/handle/123456789/7011>
2. Orthopedic treatment (restoration) of DENTition defects (partial adentia) by dental fixed bridges. Tomilin, V.G.- 2020.
<http://repo.knmu.edu.ua/handle/123456789/12149>
3. Maxillofacial orthopedics. Goals and objectives. Classification of jaw fractures. Clinical, diagnostic, orthopedic treatment. Tomilin, V.G. -2019.
<http://repo.knmu.edu.ua/handle/123456789/12147>
4. Ортопедические методы лечения в комплексном лечении заболеваний пародонта. Масловский А. С. -2019 г.
<http://repo.knmu.edu.ua/handle/123456789/12139>
5. Adaptation to removable prosthesis in orthopedic treatment of dentition partial defects. Mistakes and complications in orthopedic treatment by removable dentures. Tomilin, V.G. -2020.
<http://repo.knmu.edu.ua/handle/123456789/12144>

8. ІНШЕ

Активні посилання:

1. <http://www.nmu.edu.ua/kaf59.php>
2. <http://eduport.nmu.edu.ua/>
3. <http://goo.gl/enEezy>.